

Cám ơn nghèo khó!

Tôi là người dân tộc Thái, sinh ra và lớn lên tại một ngôi làng hẻo lánh thuộc huyện Thường Xuân, tỉnh Thanh Hóa. Huyện Thường Xuân là một huyện miền núi luôn luôn được xếp hạng trong những huyện nghèo nhất Việt Nam. Từ nhỏ, bốn anh chị em chúng tôi sống cùng ông bà nội, sinh hoạt chủ yếu dựa vào đồng lương ít ỏi bố mẹ làm công trên thành phố gửi về.

Vốn dĩ, thế giới của bọn con nít cứ vô tư thoải mái, chẳng có điều gì lo lắng. Nhưng, năm tám tuổi là lần đầu tiên tôi ý thức được cuộc sống nghèo khó lắm nỗi đắng cay. Năm đó, ông nội bị phát hiện mắc bệnh ung thư, cuộc sống yên tĩnh bỗng bị đảo lộn hoàn toàn. Cả nhà lo lắng hết lòng nhưng biết lấy đâu ra tiền để cứu mạng ông nội bây giờ? Sinh mệnh của ông như ngọn nến, chập rizzle tắt dần. Tới nay, tôi vẫn không thể nào quên được cái cảnh những tháng cuối cuộc đời ông nội phải đau đớn quằn quại chống lại căn bệnh ung thư. Ông nội vất vả khổ sở cả một đời nuôi con, nuôi cháu chưa có nổi một ngày nhàn nhã sung sướng. Có lẽ, có tiền chưa chắc đã có thể cứu được tính mạng của ông nhưng cảnh bần hàn túng quẫn quả thực đã khiến cả nhà rơi vào vực sâu tuyệt vọng. Tôi cũng nhớ kỹ trong những giọt nước mắt bất lực của bố mẹ trong những tháng ngày đen tối ấy. Tôi tự nhủ: Tất cả chỉ tại nghèo!

Tuy cuộc sống nghèo khó nhưng bố mẹ vẫn cố gắng hết sức cho cả bốn anh em được ăn học đầy đủ. Song chúng tôi càng lớn thì các khoản chi phí cũng càng nhiều mà bố mẹ làm thuê làm mướn trên thành phố vừa không ổn định mà tiền lương lại ít ỏi. Nhiều lúc mấy anh em chúng tôi rất muốn bỏ học, hoặc ít ra là vừa học vừa làm thuê để đỡ đần cho bố mẹ, nhưng làng quê nghèo thì lấy đâu ra việc làm thuê để kiếm thêm thu nhập? Đỉnh điểm của nghèo khó là khi hai anh trai bắt đầu lên thành phố học đại học, ở nhà chỉ còn lại hai chị em sống nương tựa với bà. Hai anh trai lên thành phố vừa học đại học vừa đi làm thuê cũng chỉ miễn cưỡng đủ thu đủ chi, có dư ra một chút cũng phải mang đi trả nợ hết. Tiền bố mẹ gửi về cũng chỉ đủ để mua một số nhu yếu phẩm, đóng tiền học, mua sách vở và mua thuốc cho bà nội nên hai chị em phải tìm cách tự lo cho ba bà cháu cái ăn, cái mặc. Thế là, sáng chúng tôi đi học, tới buổi chiều chưa kịp về nhà lại phải tranh thủ tát bột lên nương làm rẫy, mò cua bắt ốc, đào củ khoai củ sắn ... kiếm cái ăn sống qua ngày. Lúc hoạn nạn mới biết chân tình. Tình cảnh khó khăn như thế nên nhiều họ hàng thân thích mà có quần áo cũ thì

thường mang sang cho anh em chúng tôi. Ngoài ra thi thoảng lại có một số đoàn từ thiện tới phát lương thực, đồ dùng cho chúng tôi.

Hiểu được hoàn cảnh gia đình khó khăn vất vả nên tất cả anh em chúng tôi từ bé tới nay chưa bao giờ đòi hỏi bố mẹ mua cho bất cứ thứ gì. Nhưng trên lớp không tránh khỏi có người chê bai chúng tôi ăn mặc đồ cũ nát, quê mùa. Tôi nhớ có một chiếc áo bông bị rách một lỗ khá lớn, không lỗ vút đi nên tôi đã khâu lại và mặc đi học. Lúc ấy lại có một bạn nam đùa cợt quá đáng xé rách miếng vá, trêu chọc tôi mặc đồ ăn mày tới trường. Tôi về nhà khóc lóc kể lại cho bà nghe, bà khuyên rằng : "Đề ý người dung làm chi, cứ học hành thật giỏi mới có tương lai!" Đúng vậy, những kẻ phàm phu tục tử chỉ phán xét bề ngoài mà không nhìn vào nội tâm bên trong thì đâu cần thiết phải quan tâm làm gì. Đường đời của mình không phải đi cho người khác nhìn!

Ngoại trừ việc ăn uống, quần áo thì tôi còn phải đối mặt với một khó khăn lớn khác là giao thông. Mặc dù trường cho phép học sinh được ở nội trú nhưng nhà tôi làm gì có tiền để ăn ở tại trường. Thế là, mỗi ngày chúng tôi lại lóc cóc trên chiếc xe đạp cà tàng hơn một tiếng đồng hồ để tới trường, rồi chiều chiều lại lóc cóc đi từng ấy đoạn đường để trở về, và về rồi cũng không được nghỉ ngơi mà phải sớm tranh thủ kiếm cái ăn trước khi trời tối hẳn. Đường làng từ trước tới tận bây giờ vẫn luôn luôn gồ ghề, mấp mô, đến mùa mưa thì lầy lội, thậm chí nước ngập tới đầu gối; đến mùa nắng thì nóng bức, bụi bặm. Nhiều lúc trời mưa hơi nhiều một chút là con đường quá lầy lội thực sự không thể đi được nên bắt buộc chúng tôi phải xuống xe dắt bộ suốt một quãng đường dài. Nhớ có một lần bố mẹ về quê ăn tết sớm nên mẹ gọi điện lên trường nhờ người nhắn chúng tôi về thẳng nhà nhận quà tết chứ đừng tiện đường lên rẫy kiếm cái ăn. Tan học, chúng tôi đang cực kỳ vui vẻ chạy về nhà thì giữa đường trời đổ cơn mưa rất to. Hai chị em thay nhau đẩy, vác xe về tận nhà, dẫu mệt mỏi nhưng vẫn không hết hưng phấn khi thấy được bố mẹ, thấy được quà tết.

Khi đó, tôi hiểu ra rằng: Hạnh phúc không phải là vì sinh hoạt hoàn mỹ, mà là khi ta có thể xem nhẹ những thứ chưa hoàn mỹ ấy, đồng thời hết lòng biết ơn những điều tốt đẹp đến với mình. Tôi đã được chứng kiến nhiều bạn phải đi bộ leo núi, băng rừng, lội suối để tới được trường, thậm chí có nhiều bạn đã nỗ lực hết sức nhưng cuối cùng vẫn phải rơi lệ bỏ học, vẫn phải sống chung với vận mệnh nghèo khó đã chú định.

Cho nên, cứ việc nghèo khó chặn ngang tầm mắt của tôi, tổn thương tự tôn của tôi, thậm chí gián tiếp cướp đi thân nhân của tôi, nhưng tôi vẫn muốn

nói : Cám ơn nghèo khó! Nghèo khó khiến cho tôi hiểu được hạnh phúc thực sự là gì. Nghèo khó khiến tôi tin tức vững chắc sức mạnh của tri thức. Sự thiếu thốn về vật chất chỉ mang đến hai loại kết quả : Một là tinh thần cực độ thiếu thốn, hai là tinh thần cực độ phong phú. Mà tôi, nhờ hiểu được tư duy theo lòng biết ơn nên đã có được một tinh thần cực độ phong phú!